

UKÄ och den officiella statistiken om högskolesektorn – nytta och nöje

Anders Söderholm
Generaldirektör Universitetskanslersämbetet

- 17 universitet (varav 6 enfakultets-lärosäten, 2 enskilda)
- 17 högskolor (varav 5 enskilda)
- 4 konstnärliga högskolor
- Omsätter cirka 78 miljarder SEK
- Cirka 360.000 studenter
- Cirka 78.000 anställda (inkl doktorander)

Universitetskanslers- ämbetets uppdrag

- Ger universitet och högskolor underlag för förbättring genom granskning och utvärdering av **verksamhetens kvalitet**
- Bevakar studenternas rättssäkerhet och lärosätenas regelefterlevnad genom **tillsyn** och nämndsstöd.
- Ansvarar för **högskolestatistik** och gör utredningar och **analyser** som underlag till bland annat regeringen samt följer **effektiviteten** inom sektorn.
- Främja **chefsutveckling**
- Särskilda regeringsuppdrag

Regeringsuppdrag

- Uppföljning av dimensionering av vissa utbildningar. 3 maj 2021.
- Uppföljning av lärosätenas bedömning av reell kompetens. 15 nov 2021.
- Uppföljning av sommarkurser. 15 juni 2021.
- Utvärdering av breddad rekrytering. 1 mars 2022.
- Kartläggning av hur ämnes- och yrkeslärarutbildningarna förbereder för arbete i kommunal vuxenutbildning. 3 maj 2021.
- Uppdrag att samverka kring kompetensförsörjning av digital spetskompetens. 31 oktober 2022.
- Uppdrag att följa upp konsekvenserna för högskolans verksamhet med anledning av beslut och insatser som vidtagits med anledning av det nya coronaviruset. 1 december 2022.
- Uppdrag att kartlägga och föreslå fler vägar till vården. 15 dec 2022.

Regeringsuppdrag

- Kriterier för benämning av universitet. 15 dec 2021.
- Redovisning av verksamheten vid Mälardalens högskola ur ett kvalitetsperspektiv. 3 maj 2021.
- Uppföljning av karriärvägar och meriteringssystem. 15 mars 2022.
- Utredning av stapling av tidsbegränsade anställningar. 15 mars 2022.
- Uppföljning av visstidsanställningar. 15 mars 2024.
- Uppföljning av mobilitet mellan högskolan och andra sektorer. 15 mars 2024.
- Uppföljning av dimensionering av utbildning på forskarnivå. 15 mars 2024.
- Nätverk för samordning av uppföljning och utvärdering av högskolans verksamhet. 10 maj 2022.
- Översyn av rättsliga förutsättningar att etablera utbildnings- och forskningsverksamhet i Sverige. 10 maj 2022.
- Översyn av examensbeskrivning för psykologexamen. 10 maj 2022.
- Uppföljning av European Graduate Tracking Initiative. ÅR.

Universitetskanslersämbetets mål

- Vara den självklara kunskapskällan om högre utbildning och forskning
- Skapa resultat som är till nytta för högskolesektorns utveckling
- Vara en attraktiv arbetsplats där engagerade medarbetare kan utvecklas
- Arbeta samordnat och resurseffektivt

Nuvarande nationella kvalitetssäkringssystem 2017 – 2022 – fyra komponenter

Statistik, analys och effektivitet

UKÄ

- analyserar och utreder högskolefrågor som underlag till bland annat regering och riksdag
- ansvarar för officiell statistik om sektorn (statistikansvarig myndighet)
- deltar i internationellt statistiksamarbete och gör internationella jämförelser
- följer effektiviteten inom högskolesektorn

Effektiviteten följs genom särskilda analyser, t.ex.:

Uppföljning av ersättningsbeloppen för högre utbildning

Etablering och sysselsättning efter kompletterande utbildning för personer med utländsk utbildning

Uppföljning av studenters aktivitet på kurs

Etableringen på arbetsmarknaden för högskoleutbildade

Kursklassificering inom ingenjörsutbildningar

Genomströmning och avhopp

Statistik...

...för att följa den egna utvecklingen över tid, underlag för att bedöma effekter av lokala beslut eller påverkan på det ensa lärosätet av yttre faktorer, tidiga varningssignaler eller framgångsfaktorer

...för jämförelser med "peers", avvikelser eller likheter med den grupp av lärosäten som torde ha likartade förutsättningar, över/underprestationer relativt gruppen och förändringar över tid, gruppen relativt sektorn

...för ökad systemförståelse, de stora systemövergripande förändringarna som ger avtryck i hela sektorn, som är svåra att motverka och som är en del i längre trender eller en långsiktig konsekvent politik

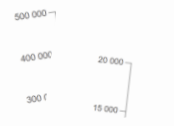
...för att skapa "indikatorer" som indikerar status gällande till exempel måluppfyllelse i allmänhet eller kvalitet i synnerhet

UKÄ:s statistikdatabas ”HÖGSKOLAN I SIFFROR”

- Databas som presenterar högskolesektorn i siffror med möjlighet till jämförelser och nedbrytningar av data.
- Omfattar en stor mängd variabler och ger möjligheter till egen analys av enskilda lärosäten eller hela sektorn.

Antal registrerade studenter VT2021

Antal registrerade studenter vid Karlstads universitet VT2021

Q Sök Spara vy

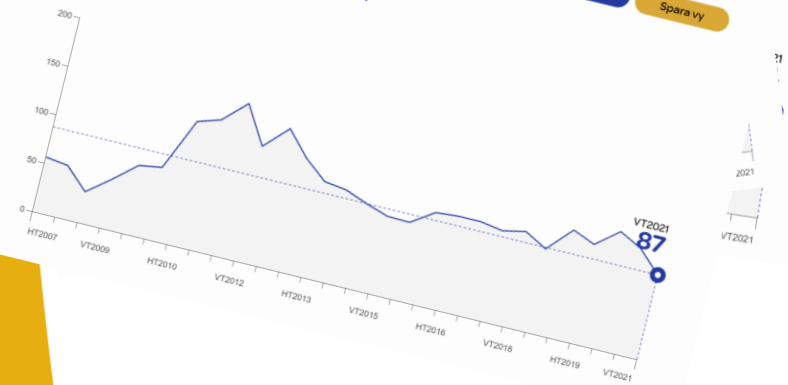
VT2021
364 174

Q Sök Spara vy

Q Sök Spara vy

Antal registrerade studenter inom teknik och elektroteknik vid Karlstads universitet VT2021

Antal registrerade studenter i åldersgruppen 25-34 år inom elektroteknik vid Karlstads universitet VT2021

VT2021
126

Q Sök Spara vy

Spara vy

Q Sök Spara vy

Antal heltidsekvivalenter 2020

Q Sök Spara vy

Antal heltidsekvivalenter - professorer 2020

Antal heltidsekvivalenter - professorer vid Göteborgs universitet 2020

Q Sök Spara vy

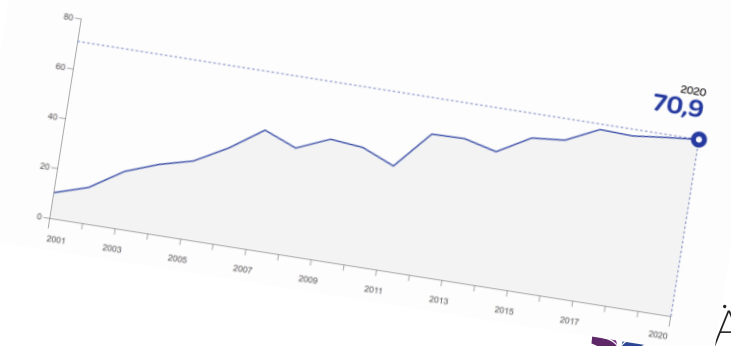
Q Sök Spara vy

Antal heltidsekvivalenter (kvinnor) - professorer vid Göteborgs universitet 2020

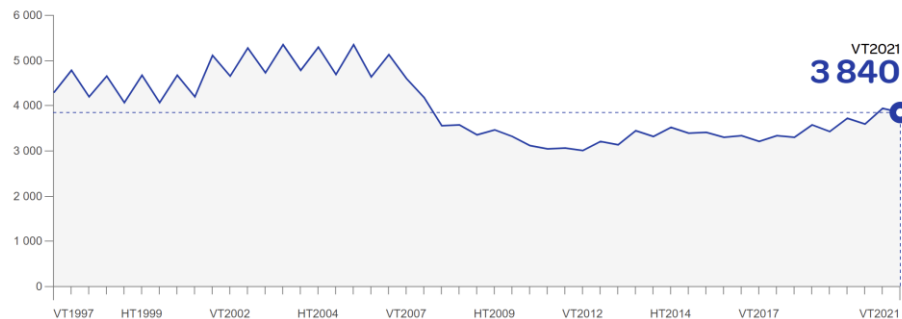
Antal heltidsekvivalenter (kvinnor) i åldersgruppen 60-år - professorer vid Göteborgs universitet 2020

Q Sök Spara vy

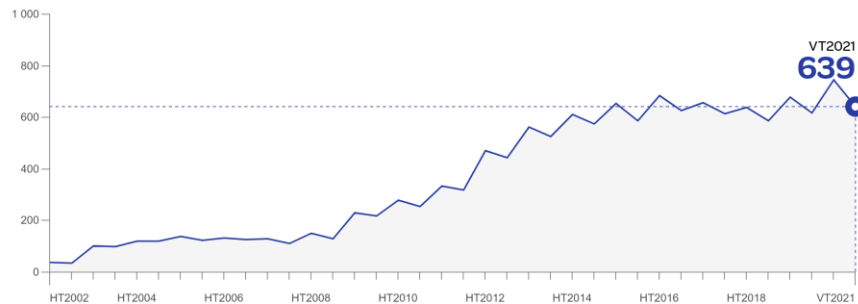
Q Sök Spara vy

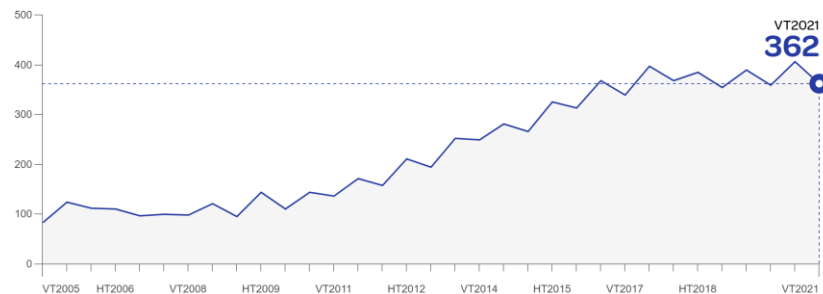
Antal registrerade studenter på program mot civilingenjörsexamen vid Chalmers tekniska högskola VT2021

[Q Sök](#)[Spara vy](#)

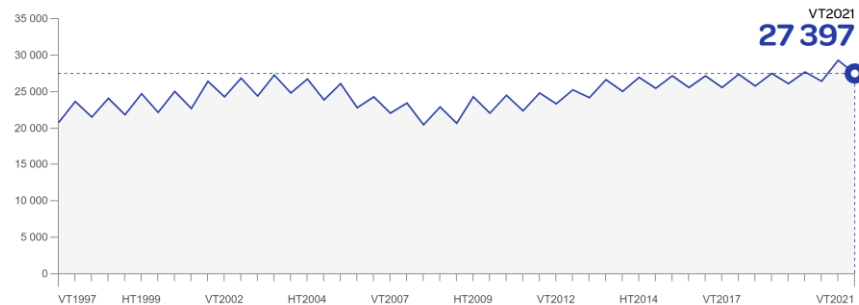
Antal registrerade studenter på program mot civilingenjörsexamen vid Blekinge tekniska högskola VT2021

[Q Sök](#)[Spara vy](#)

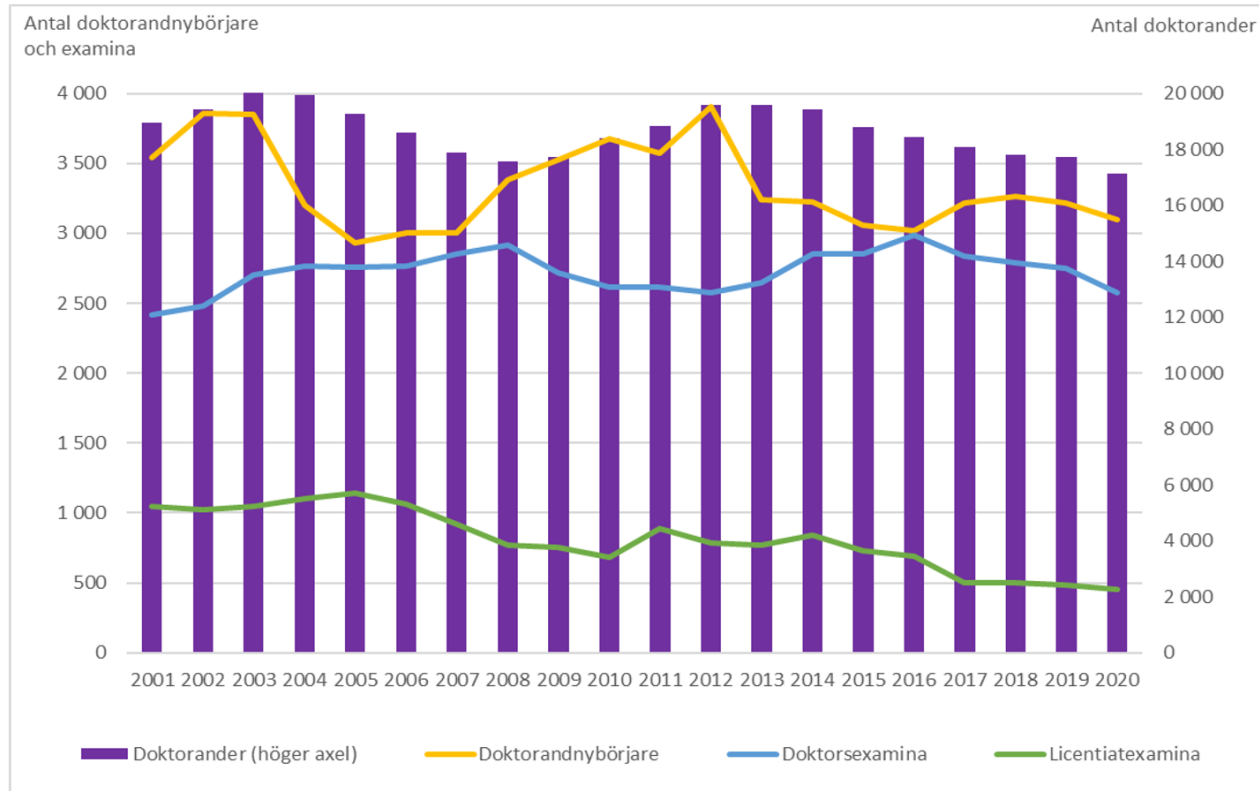
Antal registrerade studenter på program mot civilingenjörsexamen vid Mittuniversitetet VT2021

[Q Sök](#)[Spara vy](#)

Antal registrerade studenter på program mot civilingenjörsexamen VT2021

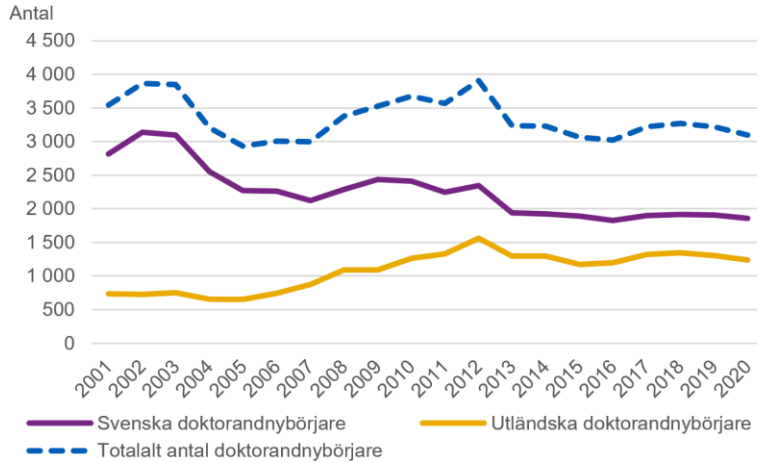
[Q Sök](#)[Spara vy](#)

Figur 1. Antalet doktorandnybörjare, doktorander och examina åren 2001–2020. Antalet doktorander på höger axel.

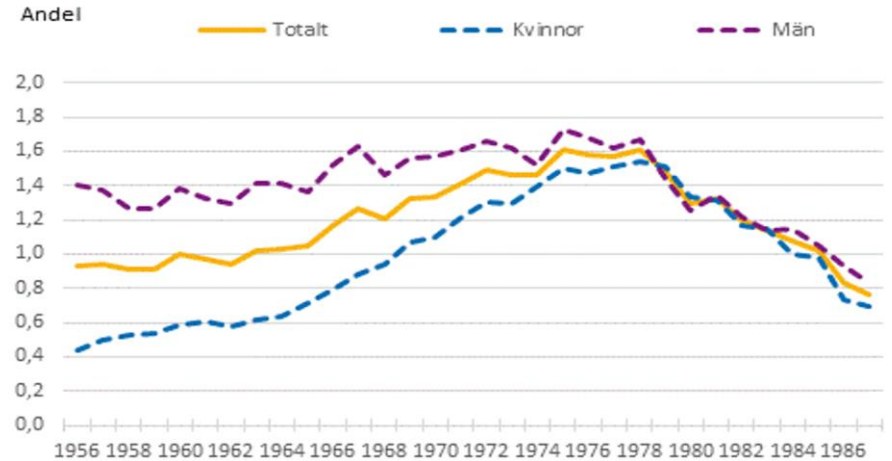

Källa: UKÄ, Fokus forskarutbildning, 2021

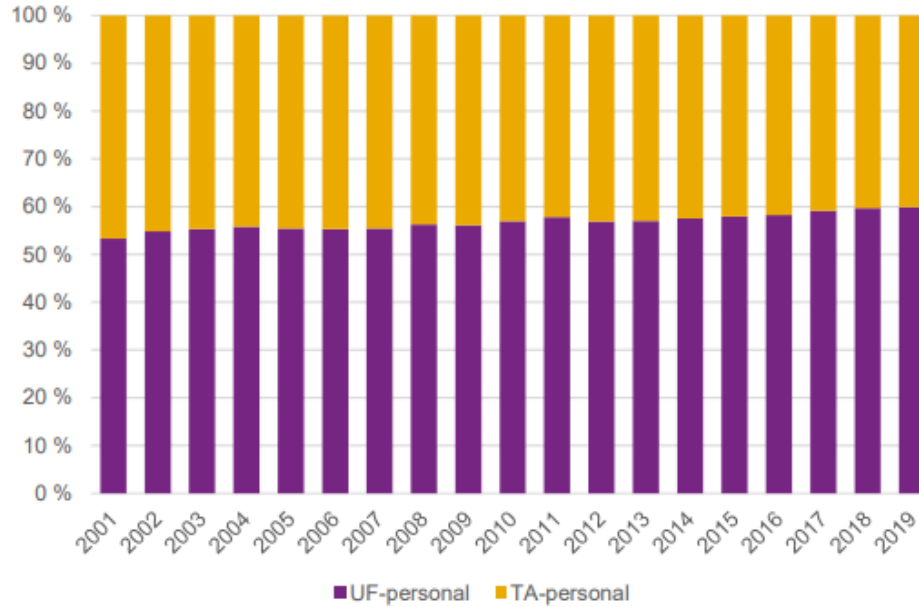
Figur 2. Totala antalet nybörjare i utbildning på forskarnivå 2001–2020, uppdelat på svenska och utländska nybörjare.

Figur 3. Påbörjad utbildning på forskarnivå senast vid 30 års ålder för årskullar födda 1956–1987, andel av befolkningen totalt och uppdelat på kvinnor och män.

Figur 4. Andel UF-personal respektive TA-personal av samtlig personal 2001–2019. Heltidsekvivalenter.

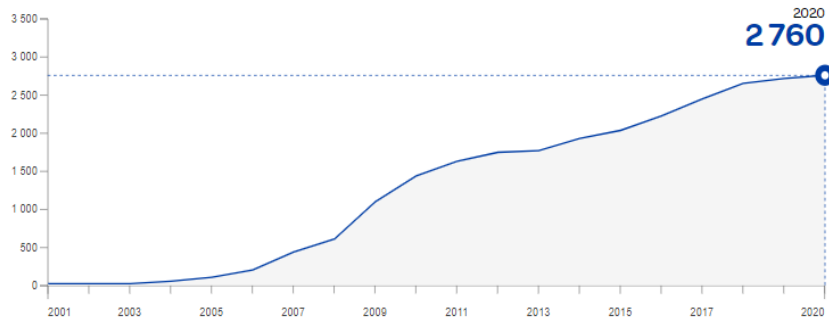

Källa: UKÄ, Personal med andra än forskande och undervisande arbetsuppgifter, 2021

Antal personer - postdoktorer 2020

Sök

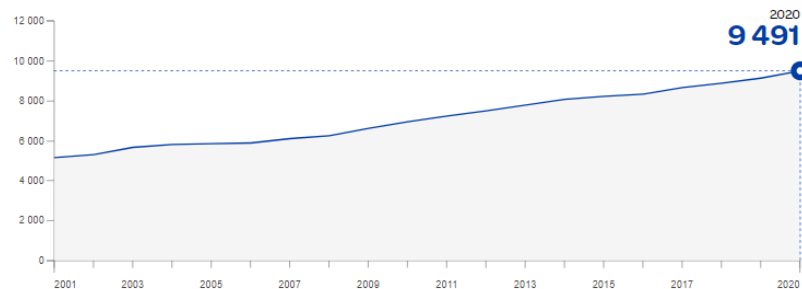
Spara vy

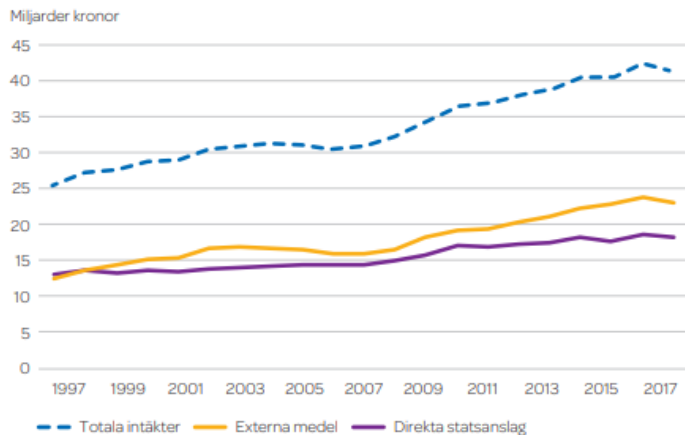
Antal anställda - lektorer med dr.examen 2020

Sök

Spara vy

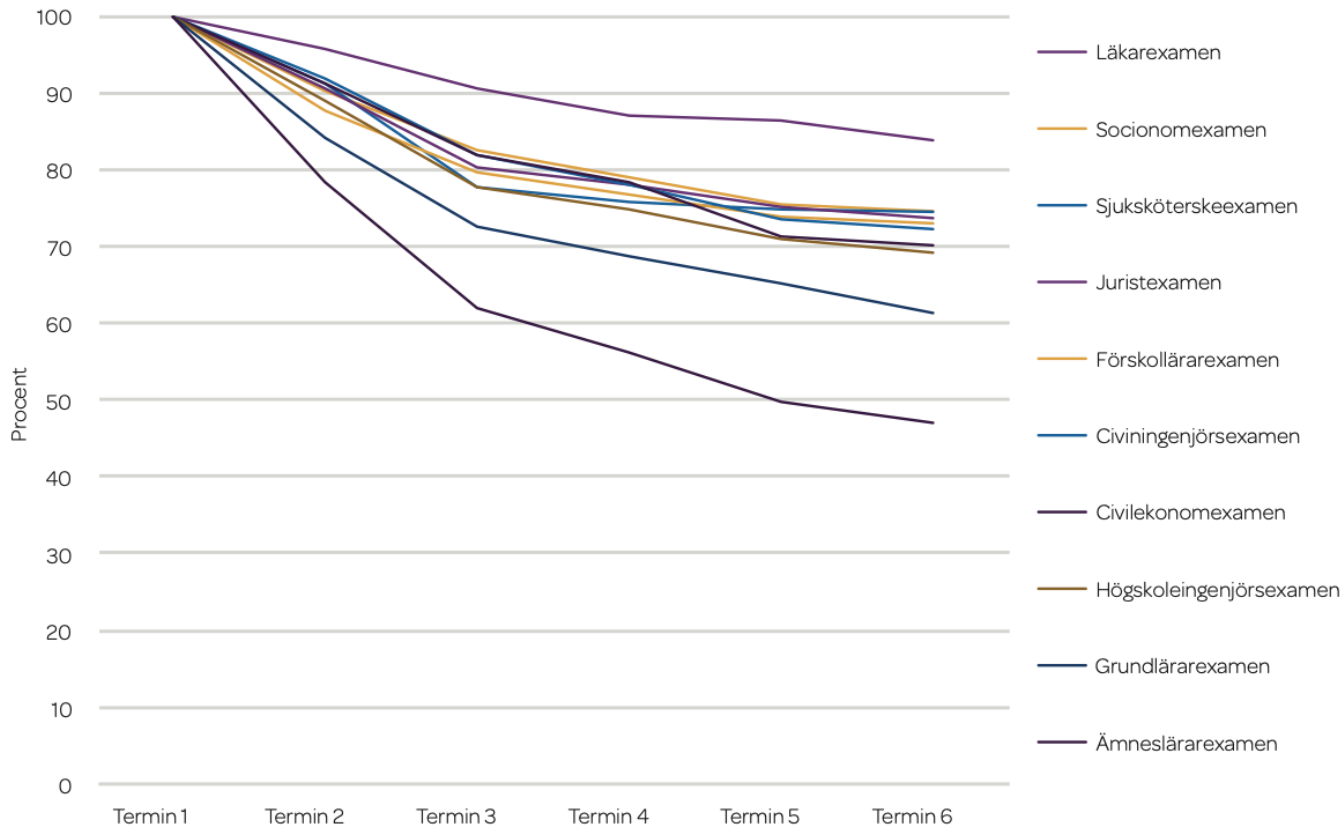

Figur 11. Lärosätens totala intäkter till forskning och utbildning på forskarnivå samt intäkter av direkta statsanslag och externa medel 1997–2017, miljarder kronor i 2017 års priser.

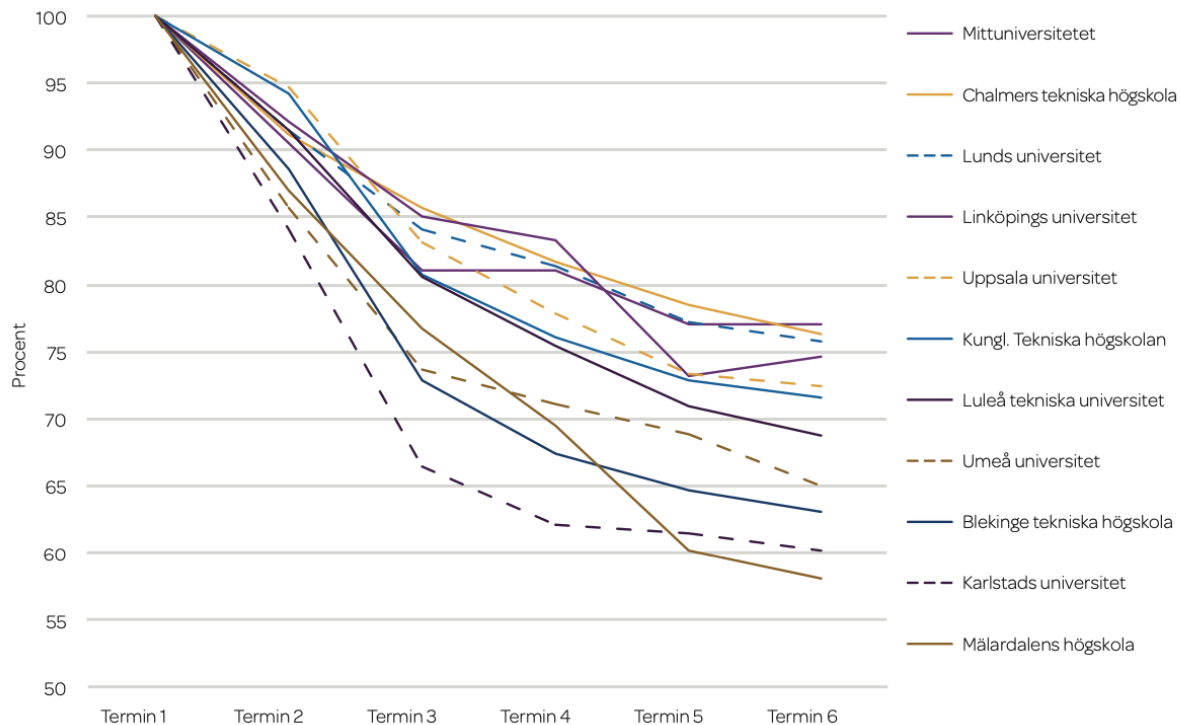
Tabell 7. Övergångsandelar till högskolan uppdelat på förkunskaper och social bakgrund i årskullen födda 1991.

Högst utbildad förälder	Gymnasiebetyg					
	<11	≥11 - <13	≥13 - <15	≥15 - <17	≥17 - <19	≥19
Förgymnasial utbildning	11%	24%	46%	65%	73%	91%
Gymnasial ≤2	7%	21%	38%	56%	73%	90%
Gymnasial ≥3	11%	27%	44%	64%	78%	89%
Eftergymnasial <3	16%	36%	56%	73%	84%	93%
Eftergymnasial ≥3	22%	46%	65%	81%	90%	95%
Forskarutbildning	37%	62%	83%	92%	94%	97%
Differens mellan högsta och lägsta utbildningsnivå (procentenheter)	26%	38%	37%	27%	21%	6%

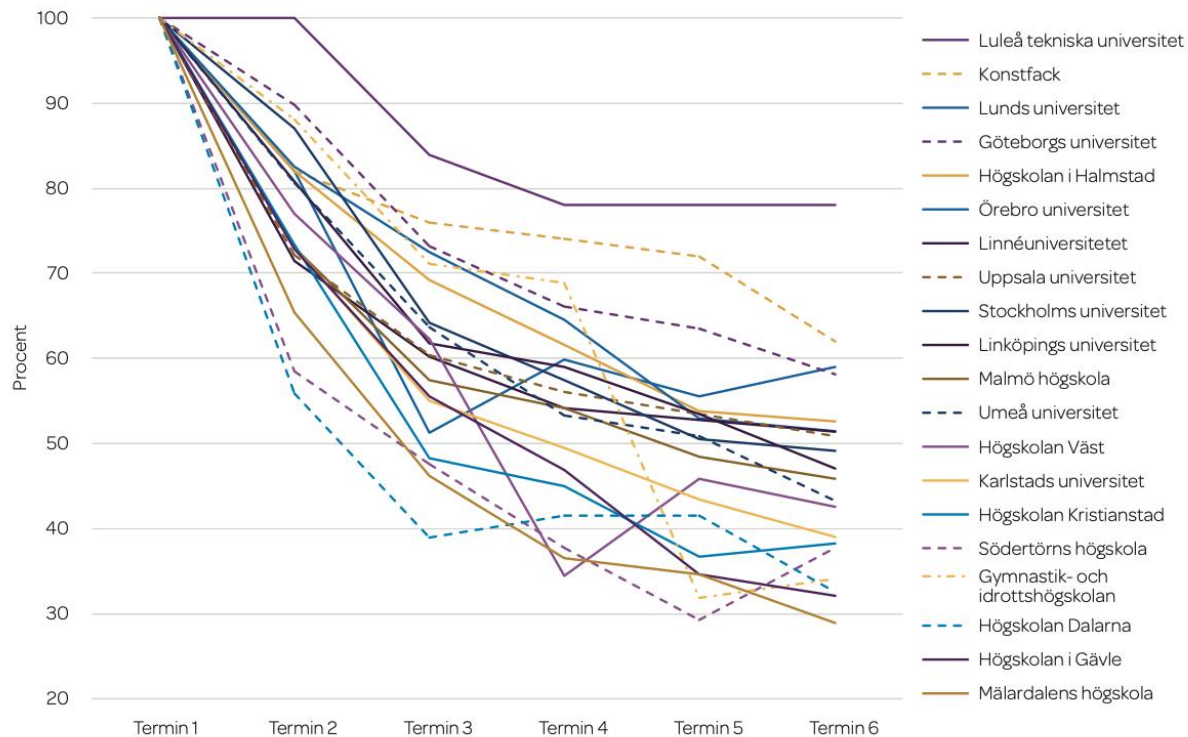

Figur 16. Totala kvarvarofrekvenser termin 1–6 för de tio yrkesexamensprogrammen.

Källa: UKÄ, Tidiga avhopp från högskolan, 2017

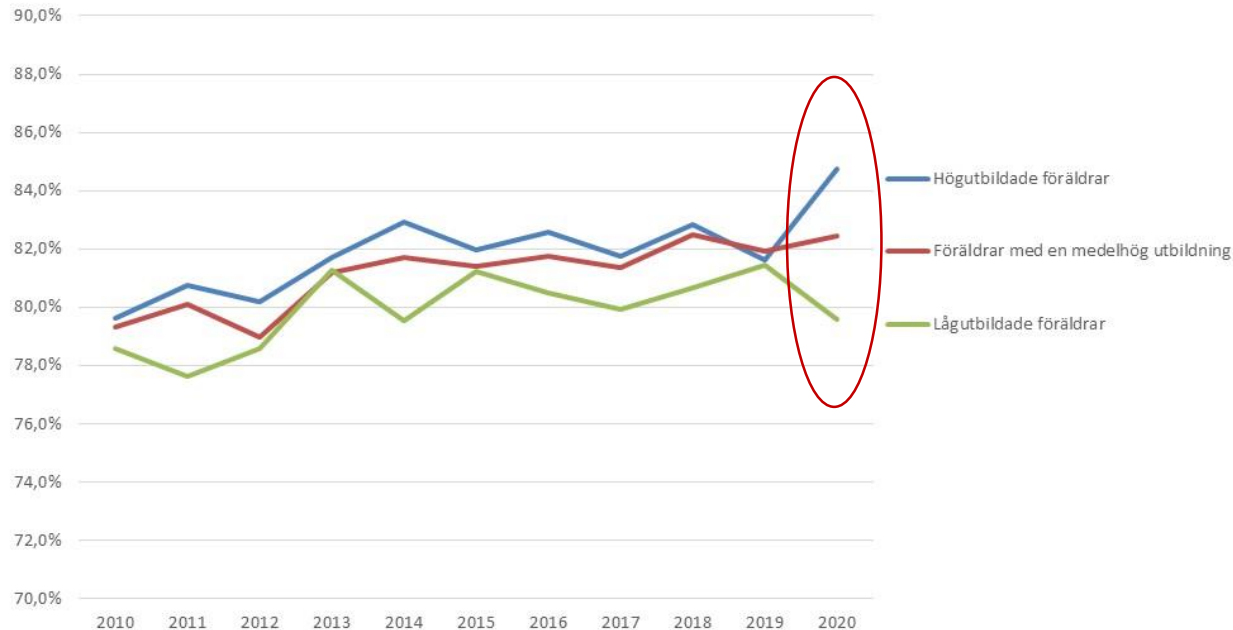
Figur 17. Kvarvarofrekvenser på civilingenjörsutbildningar per lärosäte för termin 1–6. Notera den brutna y-axeln.

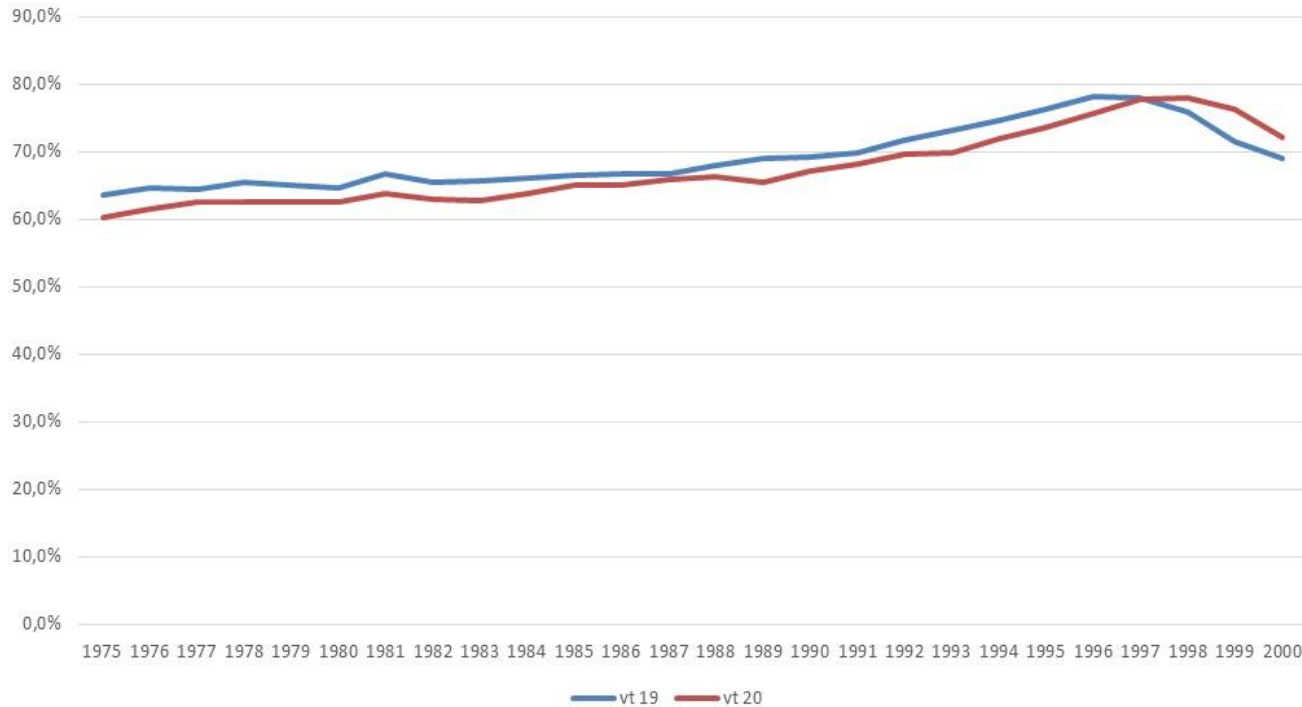
Figur 20. Kvarvarofrekvenser på ämneslärarutbildningar per lärosäte termin 1–6.
Notera den brutna y-axeln.

Pandemin

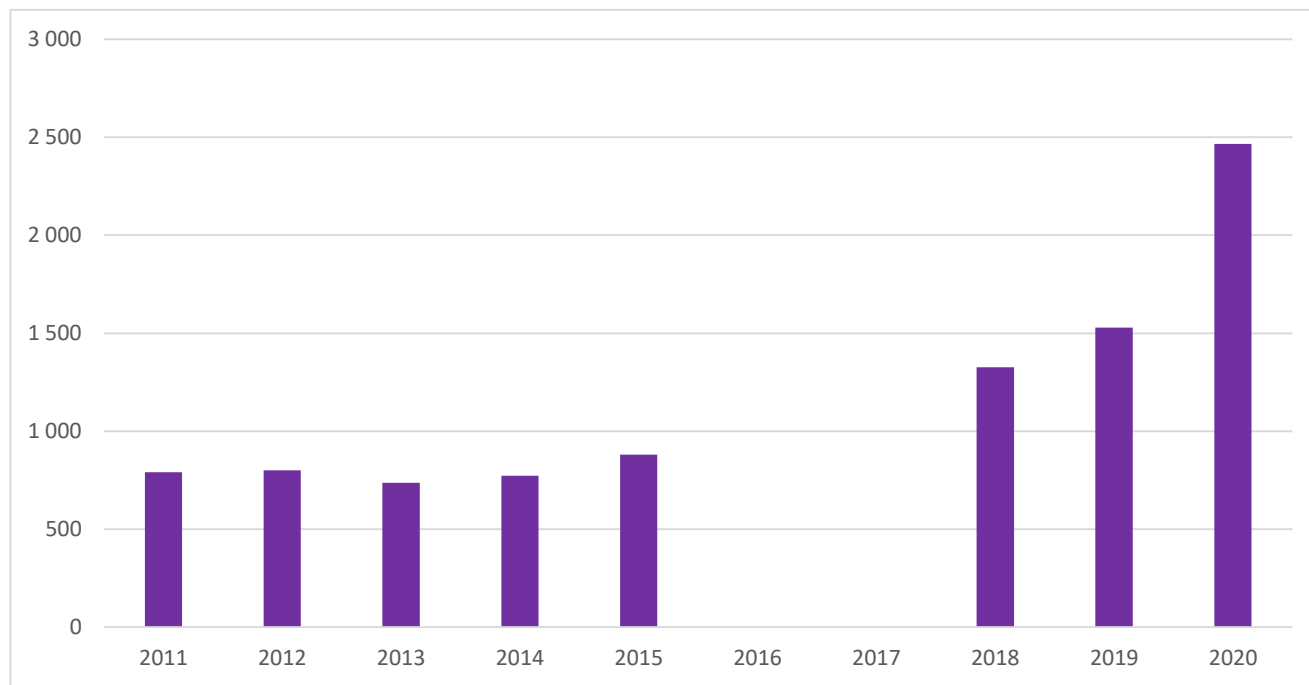
Direkta avhoppet har ökat för nybörjare med lågutbildade föräldrar men minskat för dem med högutbildade föräldrar (kvar på programmet visas)

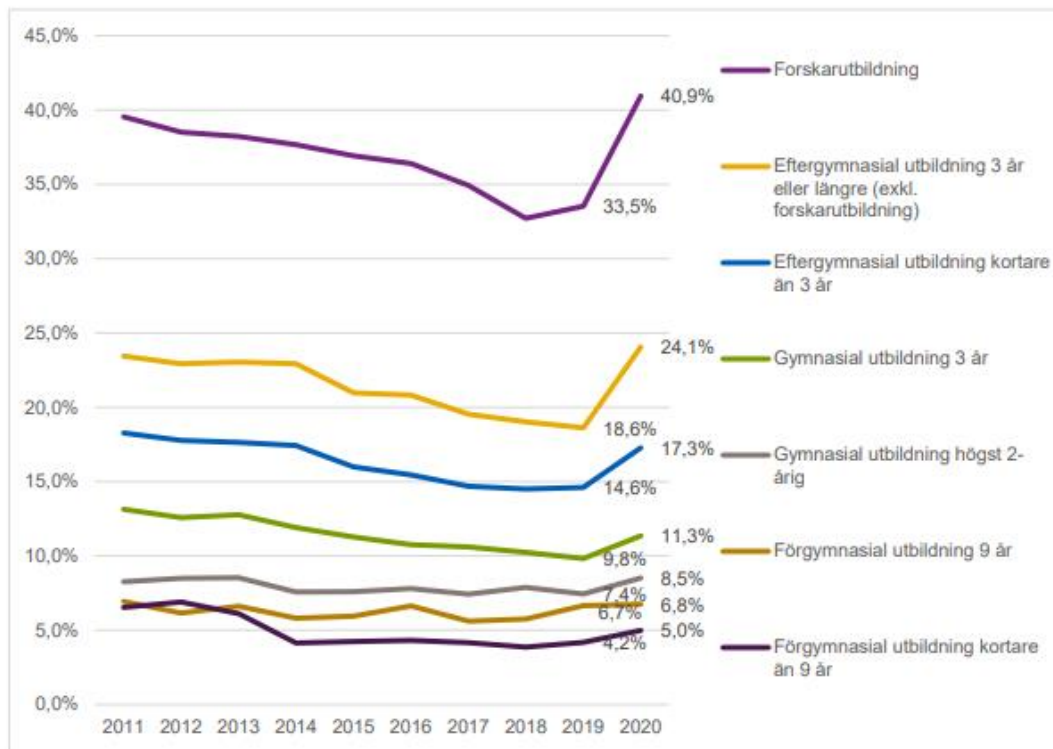

Direkt prestationsgrad och ålder

61 % ökning av disciplinärenden 2019-2020

Figur 1. Andelar som påbörjat högskolestudier senast vid 19 års ålder uppdelat på nybörjarår och social bakgrund (årskullarna födda 1992-2001). Procentsatserna i figuren avser 2019 och 2020.

- Breddad rekrytering – föräldrarnas utbildningsbakgrund
- Genomströmning, kvar år 2, bakgrundsvariabler
- Visstidsanställd personal enl LAS resp högskoleförfattningarna
- Meriteringstjänster
- Ekonomisk statistik
- Forskningsproduktion
- Personalens rörlighet
- Sökande, antagna, nybörjare, registrerade, examina
- Regional rekrytering
- Etablering på arbetsmarknaden
- Sommarkurserna
- Lärarutbildningen
- Livslångt lärande

Statistik...

...för att följa den egna utvecklingen över tid, underlag för att bedöma effekter av lokala beslut eller påverkan på det enskilda lärosätet av yttre faktorer, tidiga varningssignaler eller framgångsfaktorer

...för jämförelser med "peers", avvikelser eller likheter med den grupp av lärosäten som torde ha likartade förutsättningar, över/underprestationer relativt gruppen och förändringar över tid, gruppen relativt sektorn

...för ökad systemförståelse, de stora systemövergripande förändringarna som ger avtryck i hela sektorn, som är svåra att motverka och som är en del i längre trender eller en långsiktig konsekvent politik

...för att skapa "indikatorer" som indikerar status gällande till exempel måluppfyllelse i allmänhet eller kvalitet i synnerhet